

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 22Co/22/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8724201819
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Kandriková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2026:8724201819.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Viery Kandrikovej a členov senátu JUDr. Michala Boroňa a JUDr. Marianny Hirkovej v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXXX/XX, XXX XX B., toho času bytom D. E. XXX, XXX XX D. E., zastúpeného JUDr. Martinom Bašistom, advokátom so sídlom Štefánikova 8, 058 01 Poprad, proti žalovanej: F. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XXX/XX, XXX XX G., zastúpenej JUDr. Marcelom Kohútom, advokátom so sídlom Nám. Sv. Egídia 95, 058 01 Poprad, o obnovu konania, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Poprad č.k. 17C/44/2024-110 zo dňa 21.01.2025, takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok.

II. Žalovanej priznáva voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Poprad (ďalej „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol:
„I. Z a m i e t a žalobu na obnovu konania vedeného na Okresnom súde Poprad sp. zn. 11C/23/2018.
II. Žalovanej náhradu trov konania n e p r i z n á v a.“

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvej inštancie konštatoval, že v predmetnom konaní sa žalobca domáhal, aby súd povolil obnovu konania vedeného pred Okresným súdom Poprad sp.zn. 11C/23/2018, a to v zmysle § 397 písm. a) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Vykonaným dokazovaním prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany aplikujúc citovanú právnu úpravu súd prvej inštancie dospel k záveru, že obnovu konania vedeného na Okresnom súde Poprad pod sp.zn. 11C/23/2018 nemožno povoliť.

3. Uviedol, že žalobca sa v konaní domáhal obnovy konania sp.zn. 11C/23/2018, v ktorom konaní súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 13.06.2019 žalobou o určenie vlastníckeho práva zamietol, odvolací súd dňa 03.03.2020 rozsudok zrušil, následne Okresný súd rozsudkom zo dňa 23.07.2020 žalobu zamietol a odvolací súd potvrdil rozsudok Okresného súdu dňa 22.04.2021. Rozsudok vo veci nadobudol právoplatnosť dňa 06.05.2021. Žalovaná namietala uplynutie subjektívnej lehoty na podanie žaloby o obnovu konania v zmysle § 403 ods. 1 CSP. Súd prvej inštancie uznal, že v zmysle § 403 ods. 2 CSP žalobca podal návrh na obnovu konania dňa 25.04.2024, pričom rozsudok vo veci sp.zn. 11C/23/2018 nadobudol právoplatnosť dňa 06.05.2021, teda v objektívnej trojročnej lehote od právoplatnosti rozsudku.

4. Konštatoval, že v zmysle § 403 ods. 1 CSP žalobca podal žalobu o obnovu konania aj v 3 mesačnej subjektívnej lehote, keď žalobca sa o dôvode obnovy konania dozvedel v apríli 2021 od právneho

zástupcu žalobcu. V tomto smere neobstojí prostriedok procesnej obrany žalovanej, že nebola dodržaná subjektívna lehota, lebo právny zástupca žalobcu v mesiacoch jún-júl 2023 vedel o rozhodnutí Krajského súdu v Prešove vo veci sp.zn. 20Cdo/25/2022, ktorý sa zaoberal touto problematikou. Uviedol, že plynutie subjektívnej lehoty sa viaže na moment, keď sa žalobca dozvedel o dôvodoch pre obnovu konania, nie kedy sa o tom dozvedel právny zástupca žalobcu, resp. iná tretia osoba. Na preukázanie plynutia subjektívnej lehoty postačuje čestné prehlásenie právneho zástupcu žalobcu, v ktorom prehlásil, kedy s dôvodmi obnovy konania oboznámil žalobcu. Vo vzťahu k právnemu zástupcovi žalobcu súd prvej inštancie doplnil, že nemožno spravodlivo žiadať ani od advokátov, aby sa dennodenne oboznamovali so všetkou aktuálnou judikatúrou. Podstatné ale je, kedy sa o dôvode pre obnovu konania skutočne dozvedel žalobca. Na základe uvedeného súd prvej inštancie uzavrel, že žalobca podal žalobu v trojmesačnej subjektívnej lehote i trojročnej objektívnej lehote, žaloba bola podaná preto včas.

5. Po oboznámení sa s dôvodmi obnovy konania súd prvej inštancie dospel k záveru, že nie sú dané dôvody pre obnovu konania podľa § 397 CSP. Žalobca ako dôvod obnovy konania uvádzal rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp.zn. 2Cdo/7/2019 zo dňa 27.10.2021 i sp.zn. 4Cdo/17/2024 o dňa 26.06.2024 v zmysle § 397 písm. a) CSP. Podľa názoru žalobcu dôvod prezentovaný žalobcom nie je dôvodom pre obnovu konania sp.zn. 11C/23/2018, keď v konaní sp.zn. 11C/23/2018 sa žalobca domáhal určenia vlastníckeho práva titulom vydržania. Rozhodnutia Najvyššieho súdu SR riešili otázku možnosti manželov nadobudnúť družstevný byt do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ak v čase uzatvorenia kúpnej zmluvy bol výlučným členom bytového družstva len jeden z manželov. Tieto okolnosti boli predmetom konania sp.zn. 11C/286/2014, v ktorom sa žalobca domáhal vlastníckeho práva k bytu titulom zmluvy o prevode vlastníckeho práva k družstevnému bytu. Žalobca sa obnovy tohto konania nedomáhal a vzhľadom na právoplatnosť rozsudku vo veci sp.zn. 11C/286/2024 dňa 09.04.2018 by bola žaloba o obnovu konania podaná po uplynutí trojročnej objektívnej doby a nejde o dôvod podľa § 404 CSP, kedy by bolo možné žalobu o obnovu konania podať po troch rokoch od právoplatnosti rozsudku. Rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, na ktoré žalobca poukázal, nemôžu privodiť priaznivejšie rozhodnutie vo veci sp.zn. 11C/23/2018, v ktorom sa žalobca domáhal určenia vlastníckeho práva titulom vydržania, i keď je zrejmé, že v prípade takýchto rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky by bol dôvod na iné rozhodnutie vo veci sp.zn. 11C/286/2014. Podľa R 2/1983 dôvodom na povolenie obnovy konania môže byť neskoršie rozhodnutie príslušného orgánu, ale iba v prípade rozhodnutia súvisiaceho so skutkovým stavom konania je toto rozhodnutie spôsobilé privodiť pre žalobcu priaznivejšie rozhodnutie vo veci.

6. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnej žalovanej náhradu trov konania nepriznal, keďže si náhradu trov konania neuplatnila.

7. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca z dôvodu uvedeného v § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Žalobca poukázal na to, že v rámci konania 11C/23/2018 súd prvej inštancie pri otázke možnosti nadobudnutia bytu do BSM (resp. do podielového spoluvlastníctva žalobcu), vo vzťahu ku ktorému vlastnícke právo vzniklo tzv. transformáciou členských práv člena bytového družstva, vychádzal z právneho názoru reflektujúceho v tom čase ustálenú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj ako „NS SR“), v zmysle ktorej má právo na prevod družstevného bytu do osobného vlastníctva výlučne osoba, ktorá je členom predmetného družstva (3Cdo/172/2012, 3Cdo/291/2006). Rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádzajúc z právneho názoru odkazujúceho na ustálenú rozhodovaciu prax NS SR týkajúcu sa otázky nadobudnutia vlastníckeho práva k družstevnému bytu na základe tzv. transformácie družstevných práv člena družstva bolo potvrdené odvolacím súdom.

8. Uviedol, že následne po právoplatnom skončení konania 11C/23/2018 došlo k zásadnej zmene ustálenej rozhodovacej praxe NS SR a prelomeniu právneho názoru o možnosti nadobudnutia družstevného bytu na základe tzv. transformácie členských práv bytového družstva výlučne do vlastníctva osoby, ktorá je členom družstva, a to rozhodnutím NSSR zo dňa 27.10.2021 pod sp.zn. 2Cdo/7/2019, v zmysle ktorého sa NSSR ako dovolací súd zaoberal sporom s obdobným skutkovým stavom, obdobným postavením účastníkov konania a prakticky totožným predmetom konania. V rámci predmetného rozhodnutia NSSR vyslovil právny záver, v zmysle ktorého „len samotná skutočnosť, že zákonný nárok na prevod vlastníckeho práva k družstevnému bytu mal len jeden z manželov (§28 zákona č. 182/1993 Z.z.) sama osebe nezakladá neplatnosť (inak perfektnej a bezvadnej) Zmluvy o prevode vlastníckeho práva k družstevnému bytu, ktorú podľa jej obsahu na strane nadobúdateľa uzavreli obaja manželia a tým bez akýchkoľvek pochybností prejavili vôľu nadobudnúť bytovú nehnuteľnosť

spoločne do BSM.“ V zmysle uvedeného bola prelomená ustálená rozhodovacia prax NS SR v otázke nadobudnutia bytu do BSM tzv. transformáciu členských práv jedného z manželov ako člena bytového družstva, z ktorej pri svojom rozhodovaní vychádzal, a o ktorý svoj právny názor opieral súd prvej inštancie v rámci konania 11C/23/2018, o ktorého obnovu sa žalobca podanou žalobou usiluje.

9. Žalobca poukázal na to, že konaniu 11C/23/2018 predchádzalo konanie iniciované žalovanou vedené pred Okresným súdom Poprad pod sp. zn. 11C/286/2014, týkajúce sa určenia vlastníckeho práva k bytu (ďalej len „konanie 11C/286/2014“). V rámci predmetného konania žalobkyňa (v tomto konaní žalovaná) žiadala o určenie, že zmluvou o prevode vlastníckeho práva k bytu nedošlo k prevodu vlastníctva do BSM, ale došlo k tzv. transformácii družstevných práv žalovanej ako členky družstva, v dôsledku čoho vlastnícke právo k bytu prináleží výlučne jej. Okresný súd Poprad následne vo veci právoplatne rozhodol, pričom určil, že predmetnou zmluvou nedošlo k nadobudnutiu bytu do BSM a vlastníčkou bytu je žalovaná. Pri rozhodovaní vychádzal Okresný súd Poprad najmä z v tom čase ustálenej rozhodovacej praxe NS SR. Predmetné konanie bolo právoplatne skončené dňa 09.04.2018, pričom medzi právoplatným skončením konania 11C/286/2014 a vynesením rozhodnutia NS SR pod sp.zn. 2Cdo/7/2019 zo dňa 27.10.2021 meniaceho ustálenú rozhodovacia prax ubehli viac než tri roky.

10. Uvedol, že nakoľko došlo k prelomeniu ustálenej rozhodovacej praxe NS SR týkajúcej sa otázky možnosti nadobudnutia bytu do BSM pri tzv. transformácii členských práv člena bytového družstva, v zmysle ktorej bolo žalobcovi bránené domôcť sa svojho vlastníckeho práva k bytu v predošlých konaniach, podal v zmysle zásady *vigilantibus iura scripta sunt* žalobu o obnovu konania 11C/23/2018, poukazujúc pri tom na nemožnosť obnovy konania 11C/286/2014 z dôvodu zmeškania objektívnej lehoty pre podanie predmetnej žaloby v zmysle § 403 ods. 2 CSP. Nakoľko sa rozhodovanie v konaní 11C/23/2018 opieralo o už prekonanú rozhodovacia prax NS SR, v zmysle ktorej nebolo žalobcovi umožnené domôcť sa svojho vlastníckeho práva k bytu, má žalobca za to, že jeho žaloba bola podaná dôvodne, riadne a včas.

11. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že tak subjektívna, ako aj objektívna lehota na podanie žaloby o obnovu konania boli zachované, pričom jej nedôvodnosť opieral o skutočnosť, že sa konanie 11C/23/2018 netýkalo otázky určenia vlastníckeho práva k bytu z titulu tzv. transformácie členských práv členov bytového družstva, resp. že v konaní 11C/23/2018 žalobca požadoval určenie vlastníckeho práva k bytu z titulu vydržania. Žalobca namietal, že mu procesné ustanovenia nášho právneho poriadku neumožňovali podať žalobu na obnovu konania 11C/286/2014, a to z dôvodu zmeškania objektívnej lehoty na jej podanie, ktorej zmeškanie avšak nezavinil a ani nemal ako zaviniť s poukazom na časový okamih prelomenia ustálenej rozhodovacej praxe NS SR, a preto nemal inú možnosť na uplatnenie si jeho hmotnoprávneho nároku (vlastníckeho práva k bytu) podporeného prelomením ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít, ako podaním žaloby o obnovu konania 11C/23/2018, v rámci ktorého sa rovnako riešila otázka tzv. transformácie členských práv členov bytového družstva a nadobudnutia bytu do BSM (resp. po vyporiadaní BSM do podielového spoluvlastníctva žalobcu a žalovanej).

12. V zmysle uvedeného žalobca namietal príliš formalistický prístup súdu prvej inštancie, keď takýmto spôsobom skutočne zamedzil žalobcovi v domáhaní sa svojho ústavou chráneného a nepremlčateľného vlastníckeho práva k bytu, pričom takýmto postupom súdu fakticky dochádza k porušeniu základných práv žalovaného chránených ústavou ako aj právne záväznými a ratifikovanými medzinárodnými zmluvami. Žalobca je toho názoru, že mu nemožno dať za vinu zmeškanie objektívnej lehoty pre podanie žaloby na obnovu konania 11C/286/2014 ako mimoriadneho opravného prostriedku slúžiaceho na ozdravenie stavu právnej neistoty spôsobenému nekonzistentnosť, resp. zásadnou zmenou rozhodovania NS SR, ktoré prakticky predstavovalo jediný dôvod pre určenie výlučného vlastníckeho práva k bytu v prospech žalovanej.

13. V zmysle rozhodnutia NSSR pod sp.zn. 2Cdo/7/2019 predmetný byt na základe uvedeného spôsobu prevodu jeho vlastníctva patrí, resp. mal patriť do BSM žalobcu a žalovanej, pričom sa o jeho osude malo riadne rozhodnúť v zmysle príslušných ustanovení upravujúcich spôsob vyporiadania BSM po ich rozvode. Nakoľko k danému nedošlo, je žalobca ku dnešnému dňu ukrátený o jemu zo zákona prináležiaci polovičný podiel na hodnote predmetného bytu, čím de facto došlo k bezdôvodnému a nezákonnému zapretiu jemu prináležiaceho a ústavou garantovaného vlastníckeho práva, ako aj k nezákonnému (resp. bezdôvodnému) obohateniu sa žalovanej o hodnotu žalobcovho podielu k bytu.

14. Podľa žalobcu ak súd považuje obnovu konania 11C/286/2014 za jedinú potenciálnu možnosť, akou sa žalobca mohol s poukazom na vyššie uvedené domôcť jeho vlastníckeho práva, tak potom je namieste uviesť, že právny poriadok nepredvídal takýto ojedinelý skutkový stav veci, spočívajúci v potrebe obnovy konania po uplynutí objektívnej lehoty na podanie žaloby o jeho obnovu z dôvodu prelomenia rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít, pričom primárnym dôvodom pre predošlé rozhodnutie vo veci v neprospech žalobcu bola práve vtedy ustálená rozhodovacia prax NS SR. V dôsledku uvedeného je možné celkom jednoznačne konštatovať existenciu medzery v práve majúcu za príčinu vznik právnej neistoty a porušenie základných práv žalobcu chránených ústavou a princípmi, na ktorých stojí náš právny poriadok, a to do tak zásadne nespravodlivého rozmeru, že je namieste takýto stav veci považovať za nepriame odmietnutie spravodlivosti zo strany konajúceho súdu. Predsa v zmysle základných princípov súkromného práva, ako aj Civilného sporového poriadku, má konajúci súd v prípade naliehavej a ojedinele sa vyskytujúcej potreby priestor pre sudcovskú tvorbu práva v zmysle použitia analógie legis či analógie iuris a to za účelom vyplnenia zjavne existujúcej medzery v práve a zhojenia tak stavu vyskytujúcej sa právnej neistoty, ktorá bude do budúcnosti chrániť ďalšie fyzické či právnické osoby pred tým, aby im nebola odmietnutá spravodlivosť a ústavná ochrana ich základných práv len z dôvodu, že náš právny poriadok nepredvídal takýto ojedinelý skutkový stav veci.

15. Žalobca je toho názoru, že tento skutkový stav veci nebol spôsobený či inak zapríčinený jeho konaním, a ani sa nemal ako vyhnúť situácii, v ktorej sa momentálne ocitol, nakoľko je len na úvahe najvyšších súdnych autorít, aké limity budú určovať v rámci ich ustálenej rozhodovacej praxe, a keď dôjde k momentu jej prelomenia za účelom poskytnutia spravodlivejšieho a tým pádom aj právne istejšieho rozhodnutia, nemôže byť takáto skutočnosť z dôvodu jej časového výskytu považovaná za prekážku brániacu žalobcovi domáhania sa jemu prináležiaceho a očividne existujúceho práva (v tomto prípade práva vlastníť majetok). Žalobca zdôrazňuje, že v danom prípade tvoria prekážku procesné ustanovenia (resp. ich absencia vo vzťahu ku skutkovému stavu prejednáwanej veci) týkajúce sa lehoty na podanie žaloby o obnovu konania v zmysle § 403 a §404 CSP. Žalobca sa na základe absencie procesných ustanovení ocitol v situácii, kedy mu zo zákona vyplýva konkrétny hmotnoprávny nárok (vlastnícke právo k bytu) podporený rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít v zmysle rozhodnutia NS SR pod sp.zn. 2Cdo/7/2019, ktoré stanovilo nový ustálený smer rozhodovania o predmetnej právnej otázke aj v ďalších konaniach (viď napr. rozhodnutie NS SR zo dňa 26.06.2024 pod sp.zn. 4Cdo/17/2024), a žalobcovi aj napriek danému náš právny poriadok neposkytuje cestu zhojenia tejto právnej neistoty a napravenia tak evidentne vyskytujúcej sa nespravodlivosti.

16. Žalobca je s poukazom na uvedené skutočnosti názoru, že v rámci konania 11C/23/2018, o ktorého obnovu sa podanou žalobou usiluje, je možné a vecne odôvodnené znovu prejednať určenie vlastníckeho práva k bytu, nakoľko samotný súd prvej inštancie konajúci v konaní 11C/23/2018 svoje rozhodnutie opieral o vtedy aktuálnu ustálenú rozhodovaciu prax NS SR, pričom v samotnom bode 10. odôvodnenia rozsudku zo dňa 23.07.2020 pod sp.zn. 11C/23/2018-113 citoval závery NS SR uvedené v rozhodnutí NS SR pod sp.zn. 3Cdo/291/2006, ktoré sú ku dnešnému dňu v zmysle prelomenia ustálenej rozhodovacej praxe NS SR obsolétne, pričom o tejto otázke by aktuálne bolo rozhodnuté v prospech žalobcu, čo súd prvej inštancie nepriamo potvrdil v bode 26. odôvodnenia rozhodnutia.

17. Žalobca na základe vyššie uvedených skutočností a dôvodov žiadal odvolací súd, aby napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

18. K odvolaniu podala vyjadrenie žalovaná. Uviedla, že dôvod prezentovaný žalobcom podľa názoru súdu nie je dôvodom pre obnovu konania sp.zn. 11C/23/2018, keď v konaní sp.zn. 11C/23/2018 sa žalobca domáhal určenia vlastníckeho práva titulom vydržania. Rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, na ktoré sa žalobca odvoláva, riešili otázku možnosti manželov nadobudnúť družstevný byt do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ak v čase uzatvorenia kúpnej zmluvy bol výlučným členom bytového družstva len jeden z manželov. Tieto okolnosti boli predmetom konania sp.zn. 11C/286/2014, v ktorom sa žalobca domáhal vlastníckeho práva k bytu titulom zmluvy o prevode vlastníckeho práva k družstevnému bytu. Žalobca sa však svojím návrhom nedomáhal povolenia obnovy konania sp.zn. 11C/286/2024 a to účelovo, pretože vzhľadom na právoplatnosť rozsudku vo veci sp.zn. 11C/286/2024 dňa 09.04.2018 by bola žaloba o obnovu konania podaná po uplynutí trojročnej objektívnej doby a nejde o dôvod podľa § 404 Civilného sporového poriadku, kedy by bolo možné žalobu o obnovu konania podať po troch rokoch od právoplatnosti rozsudku. Rozhodnutia Najvyššieho súdu

Slovenskej republiky, na ktoré žalobca poukázal, nemôžu privediť priaznivejšie rozhodnutie vo veci sp.zn. 11C/23/2018, v ktorom sa žalobca domáhal určenia vlastníckeho práva titulom vydržania. Podľa judikátu R 2/1983 dôvodom na povolenie obnovy konania môže byť neskoršie rozhodnutie príslušného orgánu, ale iba v prípade rozhodnutia súvisiaceho so skutkovým stavom konania, v ktorom je toto rozhodnutie spôsobilé privediť pre žalobcu priaznivejšie rozhodnutie vo veci.

19. Žalovaná vo svojom vyjadrení namietala nedodržanie subjektívnej lehoty ustanovenej v § 403 ods. 1 CSP. Podľa § 403 ods. 1 CSP a 404 CSP plynutie subjektívnej lehoty sa neviaže na moment, kedy sa žalobca dozvedel, ale na moment, kedy sa mohol dozvedieť o dôvode obnovy konania. Žalovaný sa mohol dozvedieť o rozhodnutí NS SR, sp.zn. 2Cdo/7/2019 už v októbri 2021 pričom svoj návrh podal až 25.04.2024. Lehoty na podanie žaloby na obnovu konania sú lehotami zákonnými, čo znamená, že ich nemožno ani dohodou strán, ba dokonca ani rozhodnutím súdu ani predĺžiť, ani skrátiť. A už vôbec nie predĺžiť čestným prehlásením právneho zástupcu navrhovateľa. Podľa § 405 CSP odpustenie zmeškania lehoty na podanie žaloby na obnovu nie je prípustné.

20. Pokiaľ ide o rozhodovanie o dvoch samostatných veciach, žalovaná poukázala na Komentár k Civilnému sporovému poriadku – Obnova konania, autori: doc. JUDr. Katarína Ševcová, PhD., dátum publikácie: 10.2.2021: „Žalobu na obnovu konania zaraďujeme medzi mimoriadne opravné prostriedky, teda použiteľné voči rozhodnutiu už právoplatnému, ktoré vykazuje atribút zásadnej záväznosti a nezmeniteľnosti. Žaloba na obnovu konania je prípustná len voči rozhodnutiam, ktorými bolo konanie ukončené a ktorými bolo súčasne rozhodnuté vo veci samej. Takýto zásah možno pripustiť skutočne len vo výnimočných prípadoch.“ V tejto súvislosti poukázala na skutočnosť, že navrhovateľ v konaní 11C/23/2018 a ani v konaní 11C/286/2014 nevyužil inštitút dovolania.

21. Poukázala tiež na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo/116/2022 zo dňa 29.06.2023, bod 16.: „Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/98/2011, publikovanom v časopise Zo súdnej praxe č. 2/2017 vo vzťahu k obnove konania uviedol, že: „Obnova konania je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno za podmienok ustanovených v zákone dosiahnuť nápravu vo veci, v ktorej nebol skutkový stav v pôvodnom konaní zistený úplne alebo správne. Návrhom na obnovu konania sa nemožno domáhať nápravy prípadných pochybení pri právnom posudzovaní veci alebo nesprávností procesnej povahy; na nápravu týchto nesprávností slúžia podľa povahy rozhodnutia a charakteru namietanej nesprávnosti iné opravné prostriedky. Vecná nesprávnosť rozsudku napadnutého návrhom na obnovu konania nie je dôvodom zakladajúcim procesnú prípustnosť obnovy konania podľa § 228 ods. 1 OSP (pozri rozhodnutie NS SR publ. v časopise Zo súdnej praxe pod č. 15/2000)“. Aj keď uvedené rozhodnutie rieši prípustnosť obnovy konania podľa právnej úpravy Občianskeho súdneho poriadku, tento záver je plne aplikovateľný aj za účinnosti Civilného sporového poriadku.“

22. Vzhľadom na uvedené skutočnosti žalovaná považuje predmetné odvolanie žalobcu za zmätočné, chaotické, zavádzajúce a právne irelevantné, rozsudok súdu prvej inštancie za vecne správny a zákonný a preto navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu potvrdil a odvolanie žalobcu v celom rozsahu.

23. V odvolacej replike žalobca vo vzťahu k námietkam žalovanej, v zmysle ktorých podľa názoru žalovanej nemožno obnoviť konanie pod sp.zn. 11C/23/2018 z dôvodu, že v danom konaní sa žalobca domáhal určenia vlastníckeho práva k spornému bytu z titulu vydržania, uviedol, že ich považuje za zhodné s dôvodom, pre ktorý bola žalobcom podaná žaloba o obnovu konania súdom prvej inštancie zamietnutá, a žalovanú vo vzťahu k uvedenej námietke odkazuje na argumentáciu žalobcu uvedenú v jeho odvolaní zo dňa 06.03.2025 proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie.

24. Vo vzťahu k námietke žalovanej, spočívajúcej v poukazaní na to, že žalobca nevyužil v rámci konania pod sp.zn. 11C/23/2018 ani konania pod sp.zn. 11C/286/2014 inštitút dovolania ako mimoriadny opravný prostriedok, žalobca uviedol, že v čase, kedy bolo v rámci jednotlivých konaní možné podať dovolanie ešte nedošlo k prelomeniu vtedy ustálenej rozhodovacej praxe, na ktorej stáli rozhodnutia súdov v predmetných konaniach a ktorá predstavovala prakticky jediný dôvod pre rozhodnutie v neprospech žalobcu. S poukazom na časové intervaly sprevádzajúce dané konania a prelomenie ustálenej rozhodovacej praxe tak nebolo možné podať voči rozhodnutiam v predmetných konaniach dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok, nakoľko k zmene rozhodovacej praxe došlo až dňa

27.10.2021, a vo vzťahu k rozhodnutiam v predmetných konaniach žalobca nepovažoval existenciu iných dovolacích dôvodov za v tom čase danú.

25. V odvolacej duplike žalovaná opätovne zdôraznila, že dôvod prezentovaný žalobcom o nejakom „zásadnom prelomení judikatúry“ nie je dôvodom pre obnovu konania sp.zn. 11C/23/2018, keď v konaní sp.zn. 11C/23/2018 sa žalobca domáhal určenia vlastníckeho práva titulom vydržania. Rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, na ktoré sa žalobca odvoláva, riešili otázku možnosti manželov nadobudnúť družstevný byt do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ak v čase uzatvorenia kúpnej zmluvy bol výlučným členom bytového družstva len jeden z manželov. Tieto okolnosti boli predmetom konania sp.zn. 11C/286/2014, v ktorom sa žalobca domáhal vlastníckeho práva k bytu titulom zmluvy o prevode vlastníckeho práva k družstevnému bytu. Žalobca sa však svojím návrhom nedomáhal povolenia obnovy konania sp.zn. 11C/286/2014 a to účelovo, pretože vzhľadom na právoplatnosť rozsudku vo veci sp.zn. 11C/286/2014 zo dňa 09.04.2018 by bola žaloba o obnovu konania podaná po uplynutí trojročnej objektívnej doby a nejde o dôvod podľa § 404 Civilného sporového poriadku, kedy by bolo možné žalobu o obnovu konania podať po troch rokoch od právoplatnosti rozsudku.

26. Žalovaná poukázala tiež na Uznesenie Ústavného súdu SR sp.zn. II. ÚS 108/2012, str.6, zo dňa 25.04.2012, v ktorom sa okrem iného uvádza: „Ani z pohľadu ústavného súdu nemožno judikatúru súdov (aj keby malo ísť o ustálenú a konštantnú judikatúru) považovať za skutočnosť, na základe ktorej by bolo možné požiadať o obnovu konania.“ Vecná nesprávnosť rozsudku nie je dôvodom zakladajúcim procesnú prípustnosť obnovy konania (Najvyšší súd SR sp.zn. 3Cdo/98/2011, sp.zn. 5Cdo/116/2022). V tomto sa prejavuje podstata žaloby na obnovu konania, keď narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím), pripustením mimoriadneho opravného prostriedku musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti.

27. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli aj webovej stránke Krajského súdu v Prešove a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

28. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým bola žaloba na obnovu konania vedeného na Okresnom súde Poprad pod sp.zn. 11C/23/2018 zamietnutá a žalovanej nepriznaná náhrada trov konania.

29. Súd prvej inštancie zamietnutie žaloby na obnovu konania odôvodnil tým, že dôvod prezentovaný žalobcom nie je dôvodom pre obnovu konania sp.zn. 11C/23/2018, keď rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, na ktoré žalobca poukázal, riešili otázku možnosti manželov nadobudnúť družstevný byt do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ak v čase uzatvorenia kúpnej zmluvy bol výlučným členom bytového družstva len jeden z manželov, a preto nemôžu privodiť priaznivejšie rozhodnutie vo veci sp.zn. 11C/23/2018, v ktorom sa žalobca domáhal určenia vlastníckeho práva k bytu č. XX, v bytovom dome súpísne číslo XXX, v k.ú. G. (ďalej ako „byt“), titulom vydržania.

30. Vychádzajúc z princípu viazanosti odvolacími dôvodmi, odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmal len podľa obsahového vymedzenia žalobcom podaného odvolania a dospel k záveru o vecnej správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na skutkových a právnych zisteniach súdu prvej inštancie nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje a vo vzťahu k odvolacím námietkam a na potvrdenie správnosti uvádza nasledovne.

31. Žalobca podal odvolanie voči tomuto rozsudku z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP, teda že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré strana môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvavej činnosti odvolacieho súdu. Odvolací súd prihliadol na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom

prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

32. Podľa § 397 písm. a) CSP proti právoplatnému rozsudku je prípustná žaloba na obnovu konania, ak sú tu skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy týkajúce sa strán a predmetu pôvodného konania, ktoré ten, kto podal žalobu na obnovu konania, bez svojej viny nemohol použiť v pôvodnom konaní, ak môžu privodiť pre neho priaznivejšie rozhodnutie vo veci.

33. Je potrebné z pohľadu odvolacieho súdu konštatovať, že pokiaľ ide o dôvod na obnovu konania podľa § 397 písm. a) CSP, musia byť naplnené kumulatívne tieto podmienky. Prvou je, že skutočnosti, rozhodnutia a dôkazy nemohla strana oprávnená na podanie žaloby na obnovu konania v zmysle § 400 CSP bez svojej viny použiť v pôvodnom konaní. Otázka viny sa v tomto prípade posudzuje zo striktno procesného hľadiska. Napriek tomu, že skutočnosti a dôkazy objektívne v čase pôvodného konania existovali, strana z procesného hľadiska nezavinila, že sa súd s nimi nemohol oboznámiť. Spravidla pôjde o prípady, keď strana o existencii skutočností alebo dôkazov nevedela. Aby bola obnova konania prípustná, musí ísť vždy o skutočnosti a dôkazy, ktoré tu existovali už počas pôvodného konania, v zmysle judikatúry do vyhlásenia rozsudku. Pri rozhodnutiach, ktorých existencia bude dôvodom obnovy konania, pôjde o dve skupiny rozhodnutí. Jednak to budú rozhodnutia, ktoré strana bez svojej procesnej viny nemohla použiť v pôvodnom konaní, napriek tomu, že reálne existovali, a jednak rozhodnutia nové, také, ktoré boli prijaté až po právoplatnom rozhodnutí veci. Druhý prípad predstavuje neskoršie rozhodnutie o prejudiciálnej otázke, ktorú súd v pôvodnom konaní posúdil inak. Ak súd prejudiciálne posúdi otázku, o ktorej nemôže sám rozhodovať, a po právoplatnom skončení tohto konania orgán, do ktorého právomoci prejudiciálna otázka patrí, túto otázku posúdi odchylné, pôjde o typický prípad dôvodu obnovy konania podľa § 397 písm. a) CSP. Oproti pôvodnej právnej úprave v Občianskom súdnom poriadku [§ 228 ods. 1 písm. a) OSP], zákonodarca spresnil, že dôvodom obnovy konania sú len také skutočnosti, rozhodnutia a dôkazy, ktoré sa týkajú strán a predmetu pôvodného konania. To len podčiarkuje celkovú koncepciu účinkov rozhodnutí podľa CSP inter partes. Skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy sú spôsobilé privodiť pre stranu pôvodného konania priaznivejšie rozhodnutie vo veci. S touto podmienkou súvisí aj ďalšia podmienka prípustnosti žaloby na obnovu konania, a to, že stranou oprávnenou podať žalobu na obnovu konania je len strana, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané. Preukázanie potenciálne priaznivejšieho rozhodnutia vo veci je procesným predpokladom pre povolenie obnovy konania. V žiadnom prípade však povolenie obnovy konania neprejudikuje rozhodnutie vo veci samej v novom obnovenom konaní, čo znamená, že ak súd aj obnovu konania povolí na základe pravdepodobne priaznivejšieho rozhodnutia vo veci, výsledky konkrétneho konania môžu tento pôvodný procesný predpoklad vyvrátiť a súd nemusí vyhovieť samotnému žalobnému návrhu po povolení obnovy konania. (ŠTEVČEK, Marek. § 397 [Dôvody obnovy konania]. In: ŠTEVČEK, Marek, FICOVÁ, Svetlana, BARICOVÁ, Jana, MESIARKINOVÁ, Soňa, BAJÁNKOVÁ, Jana, TOMAŠOVIČ, Marek a kol. Civilný sporový poriadok. 2. vydanie. Praha: C. H. Beck, 2022, s. 1499.).

34. Po vyhodnotení odvolacích námietok žalobcu odvolací súd konštatuje, že nezaznamenal žiadne pochybenie v právnom posúdení žalobcom uplatneného nároku súdom prvej inštancie, ktorý vyhodnotením jednotlivých dôkazov samostatne aj vo vzájomných súvislostiach dospel k správne právnemu záveru, že nie sú dané dôvody pre obnovu konania vedeného na Okresnom súde Poprad pod sp.zn. 11C/23/2018 podľa § 397 CSP.

35. V konaní vedenom pred Okresným súdom Poprad pod sp.zn. 11C/286/2014 podala žalobkyňa (v tomto konaní žalovaná) žalobu o určenie vlastníckeho práva k bytu, titulom zmluvy o prevode vlastníctva družstevného bytu zo dňa 08.10.1998. Okresný súd Poprad rozsudkom č.k. 11C/286/2014-92 zo dňa 09.03.2017 vyhovel žalobe v časti o určenie výlučného vlastníctva k bytu, keď v rámci otázky možnosti nadobudnutia bytu do BSM (resp. do podielového spoluvlastníctva žalobcu), vo vzťahu ku ktorému vlastnícke právo vzniklo tzv. transformáciou členských práv člena bytového družstva, vychádzal z právneho názoru, v zmysle ktorej má právo na prevod družstevného bytu do osobného vlastníctva výlučne osoba, ktorá je členom predmetného družstva. Krajský súd v Prešove tento rozsudok okresného súdu rozsudkom č.k. 21Co/77/2017-125 zo dňa 20.02.2018 potvrdil. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 09.04.2018.

36. V konaní vedenom pred Okresným súdom Poprad pod sp.zn. 11C/23/2018 podal žalobca žalobu, o určenie vlastníckeho práva k bytu titulom vydržania, keď tvrdil, že povolením vkladu dňa 18.01.1999 oprávnené, nepretržite, dobromyseľne po dobu viac ako 10 rokov užíval spôsobilý predmet vydržania s právnym následkom nadobudnutia vlastníckeho práva k bytu. Z právoplatného rozsudku vydaného v tejto veci, č.k. 11C/23/2018-113 zo dňa 23.07.2020 vyplýva, že Okresný súd Poprad zamietol žalobu, a to hlavne z dôvodu, že nemal preukázanú dobromyseľnosť na strane žalobcu, keď nebolo preukázané, že žalobca ako držiteľ bol presvedčený o tom, že mu vec patrí, nakoľko sám žalobca vedel o tom, že bývalá manželka získala členské práva a to prevodom od matky, ako aj vedel o tom, čo sám uviedol, že nie je členom družstva. Krajský súd v Prešove rozsudok okresného súdu rozsudkom č.k. 12Co/51/2020-137 zo dňa 22.04.2021 potvrdil. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 06.05.2021.

37. Vychádzajúc z uvedených súdnych konaní sa odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že dôvod obnovy konania prezentovaný žalobcom nie je dôvodom pre obnovu konania vedeného pod sp.zn. 11C/23/2018, keď v konaní sp.zn. 11C/23/2018 sa žalobca podanou žalobou domáhal určenia vlastníckeho práva k bytu titulom vydržania a súd zamietol žalobu z dôvodu nedostatku dobromyseľnosti na strane žalobcu. Rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, na ktoré sa žalobca odvoláva (2Cdo/7/2019 a 4Cdo/17/2024) riešili otázku možnosti manželov nadobudnúť družstevný byt do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ak v čase uzatvorenia kúpnej zmluvy bol výlučným členom bytového družstva len jeden z manželov. Táto právna otázka bola predmetom konania sp. zn. 11C/286/2014, v ktorom sa žalobkyňa (v tomto spore žalovaná) domáhala určenia vlastníckeho práva k bytu titulom zmluvy o prevode vlastníckeho práva k družstevnému bytu. Správne tak konštatoval súd prvej inštancie, že predmetné rozhodnutia najvyššieho súdu nemôžu prívodiť priaznivejšie rozhodnutie vo veci sp.zn. 11C/23/2018, v ktorom sa žalobca domáhal určenia vlastníckeho práva titulom vydržania.

38. Pokiaľ je žalobca toho názoru, že procesné ustanovenia nášho právneho poriadku mu neumožňovali podať žalobu na obnovu konania 11C/286/2014, a to z dôvodu zmeškania objektívnej lehoty na jej podanie, ktorej zmeškanie nezavinil a ani nemal ako zaviniť s poukazom na časový okamih prelomenia ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu SR, čím došlo k nepriamemu odmietnutiu spravodlivosti zo strany súdu, a preto je tu priestor pre sudcovskú tvorbu práva v zmysle použitia analógie legis, či analógie iuris, odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že obnova konania je v civilnom sporovom konaní mimoriadnym opravným prostriedkom, ktorý je spôsobilý vyvolať zmenu alebo zrušenie právoplatného rozhodnutia a má povahu výnimky zo zásady záväznosti a nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí.

39. Obnova konania nie je všeobecne použiteľná a možno ju povoliť len vo výnimočných prípadoch. Základná idea mimoriadnych opravných prostriedkov vychádza z toho, že právna istota a stabilita nastolené právoplatným rozhodnutím sú narušiteľné len mimoriadne a výnimočne. Nezmeniteľnosť a záväznosť rozhodnutia, ktoré nadobudlo právoplatnosť, je jednou zo záruk právnej istoty. Narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritorným rozhodnutím), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti – to platí o všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch. Možno nimi napadnúť len právoplatné rozhodnutie súdu z taxatívne stanovených dôvodov a v presne určenej lehote, ktorej zmeškanie má za následok procesnú preklúziu práva podať žalobu na obnovu konania, tak ako to posúdil aj súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku, keď nemal preukázaný dôvod na obnovu konania a ku konaniu, ktorého predmetom posúdenia bola vec, ktorá prešla zmenou ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, návrh na obnovu nebol podaný v určenej lehote. Prijatím záverov žalobcu pre povolenie obnovy konania v preskúmanom prípade bez prihliadnutia na vyššie uvedené zákonné dôvody by sa zásadným spôsobom narušila právna istota žalovanej ako vlastníčky bytu na základe právoplatného rozsudku.

40. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu

argumentáciu odvolateľa, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie rozsudku súdu prvej inštancie, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

41. Z týchto dôvodov odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny postupom podľa § 387 ods. 1, 2 CSP.

42. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách konania bola skutočnosť, že žalobca v odvolacom konaní nebol úspešný, preto nárok na náhradu trov odvolacieho konania vznikol plne úspešnej žalovanej v rozsahu 100 %, ktorá podala vyjadrenie v odvolacom konaní. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 CSP).

43. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).